

ACC. N:R

M. 6674: 1-17.

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

J. H. Rasm.

Härad:

Lunnebo.

Adress:

Folag. Sagan

Socken:

Bergu.

Berättat av:

Uppteckningsår:

1940

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVTringid Maria Mörk.En Kvinna från 1800-tals.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6074 : 1

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

P. M. Hansson.

Härad:

Timmerb.

Adress:

Vollag, Sagan.

Socken:

Berga.

Berättat av:

Ingrid Mörk m. fl.

Uppteckningsår:

1940

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVIngrid Maria Mörk.

J^r Falknarens Namnegärds
soldatsoff. föddes 1853 en flicka,
som i dopet gavs namnet Ingrid
Maria. Fadern var soldaten Fals.
mon Ekman^{f. 1816}, som tillhörde en
gammal krigsstäm vid namn
Gård, var soldatsoff. lig i Sun-
gird, ett litet ställe längre norr,
ut i samma by. Det var far, som
bekant vantigt att soldaten fick
sitt^{fädd} namn av kompanishefen ut.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6674 : 2

2

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

P. H. Hanson

Härad:

Lunnebo

Adress:

Votlag, Sagan

Socken:

Berga

Berättat av:

Uppteckningsår:

1940

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Han var inte känd som till följande
 betydligt familjerna som till
 delar den antagne soldaten som
 myts namn med känd som till
 gårdens, byns och Votlags abbe, frie-
 tritavens namn. Nu idag finnes det
 stempel på 4-5 bröder, som på på sätt
 i sin ungdom fingo var sina di-
 ka familjerna. Ekmanas fader
 hette sålunda Loard och han hade
 varit med i fälttjänsten till Finland,
 Benon och Norge, ja kanske i
 ännu från Norge. Benon efterforsk-
 ning i kända arkivet bör det kunna

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6674 : 3

3

Landskap: Småland Upptecknat av: P. H. Hansen
 Härad: Ämnebo Adress: Torsås, Sagan.
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940. Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gi ad för klaret: Ekmanas Räs-
 stamning i icke tilliga luter till.
 baka. Ekmanas brösten bette som-
 ma. Håna och, enligt vad jag hört
 berättas, skulle han varit botten till
 Uelm (Vilhelm?) i Stry Sigård.
 Utöa skall det kunna gi ad
 efterforska även hennes ~~födelse~~
~~gärning~~

Singrid var det andra barnet
 i ordningen. Det efter hennes födelse
 kom Krimhild, då det blev kom-
 mundering till Bröllof och alla sol-
 daterna. Det var svårt för Ekmanas
 sanna sids som och de sina gi ad

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6674 : 4

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

P. H. Rönner

Härad:

Tunnsjö.

Adress:

Västg. Sögar

Socken:

Berga.

Berättat av:

Uppteckningsår:

1940.

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gå ett visst öde till mötes och
 det berättas att han stod länge med
 stickarna fastade på sin lilla flickan,
 som låg där i vagnen. Med inget
 som tänkte han: "Här jag får se
 dig mer eller är den för första gån-
 gen: Den unga maken och den
 många är äldre flickan gått. Efter
 många ströpar och smärtsamt
 kom emellertid fadern tillbaka, men
 på den tiden ätjordes ingenting
 från det allmänna sida för solida.
 som familjen, varför de fick ha det
 svårt. Det var föräldrarnas sak att

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6674 : 5

5

Landskap: Småland Upptecknat av: P. H. Rasmussen
 Härad: Funbo Adress: Postl. Sjögar
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

göra en del brukningsarbeten på sol-
dagsarbet, när indelningshavaren låg
i fält, men i övrigt fick bruket.
Enstman blev sig själv och sin
familj. Samtidigt människor vi
väl från detta som andra håll
Trötte emellanåt hjälper emellan
och vi blevade man sig igenom
med de små fordringar på livet,
som man hade i det lilla hem.
med. Fader som emellanåt till-
baka till sig och de sina igen
och då stod glädjen högt i tak.
Enstman var en betydlig arbetare och

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6674 : 6

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

P. H. Rasm.

Härad:

Timmerb.

Adress:

Första Sagan.

Socken:

Berga.

Berättat av:

Uppteckningsår:

1880.

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Han skötte sitt lilla Torp väl. Där
 färdte var han skomakare till
 syftet och detta bidrog nog under
 hösten och vintern inte på litet till
 hans utkomst. Däruan var en
 kraftigt byggd karl, hård och skär
 till sitt väsen, en äkta typ av de
 gamla svenska karolinerna. Hans
 gummor var däremot mera jober
 på efter, som man säger, en opä-
 mist som sig allt i den bästa
 dagen och ånötade inte, även när
 han hade all anledning till.
 När barnen växte upp

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6674 : 7

2

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

M. R. Rasmussen

Härad:

Tummebo.

Adress:

Torshuset, Långan

Socken:

Kerpa.

Berättat av:

Uppteckningsår:

1940.

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var den gamla bygdekulturen
fortfarande i onsdags bo. De fin-
ga intressen som de fingo härav
följde dem livet igenom och de
proberade inte men av det nya
i tiden som kom i deras väg
och de nödigt behövde. Pingst be-
hövde berättas om faderns utkomme.
deringa till Kallakona. Barbers fäst-
ning och till Krigs: Huvud. Kol-
sten, men behövade de oss, när
han lämnade hemmet och han
de glada de blev när han kom
åter behövde berättas.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 1000

Landskap: <u>Småland.</u>	Upptecknat av: <u>P. H. Ranson</u>
Härad: <u>Emmetsbo.</u>	Adress: <u>Torsås, Ögarna.</u>
Socken: <u>Berga.</u>	Berättat av: _____
Uppteckningsår: <u>1940.</u>	Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vidrigs frings barnen - de voro
tre flickor. Upp sig ut i Bjänsst
hos andra. Singrid gifte sig 1877
78 med Johan August Skarsson i
Åby. Hans föräldrar voro soldaten
Olof Johan Mörk och h. h. Ulrika
Eleonora Mörk. De hade tidigare
~~dotter~~ ^{och son} i Åby. Tillsammans
innan de köpte sig ett eget jord-
bruk i Åby. Hvarsin Mörk här-
stammade ut jag ej. men Ulrika
Eleonora var från Rydaholms för-
samling. Det var på den tiden jänk
vanligt att barnen antogs faderns

ACC. N:R

M. 6674 : 9

Landskap: Småland Upptecknat av: P. H. H. H.
 Härad: Smålands Adress: Bolesjö, Ragunda
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

soldatmannen och därför skrevs de
 sig för Kälösa eller Kälösa. På si-
 sta tiden har ju namnfrågan bli-
 vit okänd och då har man
 lämnat namnet Möck: stäl-
 let för sammansett.

August och Pingvid Möck
 bodade sig i det omlägnade betän-
 na torpet Bällesjö under Olka.
 Där levde de till i början av
 1890-talet. Namnet hade då, som
 man så många andra, under
 många år varit i bruk och
 där följdes på dess mynighet

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 6674:10

Landskap: Småland. Upptecknat av: T. H. Hansen.
 Härad: Kunnerts. Adress: Torlas, Berga.
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940. Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jenny, som han är sin bröder
 och kunde inhägnat 1/6 av en
 Torlas, Berga, där han och
 sin syster 1917.

På Bälleryd bodde Jenny
 med barnen i lugn och ro, och
 då från den övriga världen och
 det hörde nog till sällsyndhet.
 Men som någon besökande kom
 dit. Stilla levde hon här från
 sitt liv och hon störde heller
 ingen annan på något sätt.
 Men fick det följande efter de
 de gamla, nedlåtta sederna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6674:11

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

P. H. Ranson

Härad:

Kummeto.

Adress:

Vadslöf, Sagan

Socken:

Berga.

Berättat av:

Uppteckningsår:

1940.

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det nya, egna hemmet låg
mitt i byn, men förflyddningen
det innebär inte den minsta
ändring på detta folks livsform.
Man levede för sig själv och sig
sällan några gäster eller prämlar,
gav inom sitt hem. Det var där
enkelt och försmittat, gammalt
vis inväntat. Man levede för sig
arbetade och skövade på sin tomt.
Mannen var skäms och han
lockade gärna såväl sin gamla
som nya, så han drog sina
lustiga historier. Den bonden

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6674 : 12

Landskap: Småland Upptecknat av: P. H. H. H. H.
 Härad: Åmnebo Adress: Torshagen, Åmnebo
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var Sigmund väl förtrogen med all
 den smärta i olika händelser, som
 då var allmän och vid denna tid
 föbler hon livet igenom. Men
 på grund av sin inbundenhet var
 hon mycket försiktig och talade
 inte mycket om vad hon visste
 och även hon erbjöd gammal sed
 handlade. Men på äldre domens da-
 gar kunde det höras, att hon
 ibland kom att berätta om ett
 och annat, som hon tidigare in-
 te skulle kunna förmått till.
 För några år sedan efterlyste

Skriv endast på denna sida!

M. 6674 / 13

ACC. N:R

13

Landskap: SmålandUpptecknat av: H. B. Rasm.Härad: ÄmneboAdress: Torlag, SaganSocken: Berga

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H. B. Rasmussen "Kvinnor", som
 Carl von Linné berättar om i sin
 Svenska resa. Där det blev
 med Svaren på jag känner jag
 ej. Jag kunde jag inte be-
 ra frågan, när det nu är snart
 100 år sedan sedan med julhal-
 len i Torlag, blev anlagd och
 jag. Tyvärr försummade det för
 en så intressant detalj. Anlagd
 av min mor, som var född
 1813 och hade god reda på sin
 äldsta förhåll sig. En gång kom
 Sigris Mörk in. Det var för den

Skriv endast på denna sida!

M 6674 : 14

ACC. N:R

Landskap: Småland.

Upptecknat av:

Härad: Emmab.

Adress:

Socken: Berga.

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940.

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

sisten tiden hon levde och då
 hade det ibland, att hon kom
 att berätta om ^{den} gamla tiden och
 olika händelser. På gång berättade
 hon om sitt barndoms hem i
 stuga och att man där hade
 julhelan i hennes uppväxtens d.v.s.
 vid tiden omkring 1860 eller kanske
 något senare. Särskilt passade
 jag då på att utfråga henne om
 gäende denna sak. De hade en
 del julavropp som hängde i ^{hå-} ~~hå-~~
 nets sidor, och hon. Dessa
 antal kunde hon inte om ge

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6674 : 15

Landskap: Småland Upptecknat av: T. H. Svan,
 Härad: Kunnäsa Adress: Vorlag. Sagan
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1840 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

besked om, men vi barn hade
 dem att beta med. Någon annas
 uppgift var det hon ej om att de
 hade. På fråga om de ej hade
 annat namn, svarade hon: ja,
 de kallade dem för "bomänner".
 Vad detta ord betyder är kam-
 me inte på godo att säga. En
 annan gång berättade hon om
 att det var en "boman" som kom
 fram till Svanen vil tvärdas och
 drack ut mjölken för en liten fläsk,
 som åt mjölk och soppor i
 en skål. Så "poppa" må,

Djursaga.
 Berättad och sproken
 (jmf. Aarne 285!)
 H. Svan

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6674 : 16

Landskap: Småland.Upptecknat av: P. Th. Thoren.Härad: Skaraborg.Adress: Torsås. Sjöga.Socken: Berga.

Berättat av:

Uppteckningsår: 1880.

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

den lönnvärd. m. flickan. I
dessa fall var det en smok, som
flickan ^{förstod sig} fick till att dela maten
med sig. Man måste likke-
ten mellan repiten och den må-
got grövre kalmarvissan. Jag drog
härav den slutsatsen, att man
här även kallat omarna för bus,
menne en gång för i tiden, även
om det inte kan påvisas, att
denna benämning haft allmän
tradition.

Ingrid Mörk fick behålla
sin goda viga såväl till kropp

Landskap: Småland Upptecknat av: H. H. Hansson
Härad: Emmerta Adress: Torshög, Sagan
Socken: Berga Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

som spel ända till det sista
och hon växte väl redan från
sig, när hon ville berätta för
andra om den gamla tidens
seder och bruk m.m. Det är nu
någon 50 år sedan jag ^{först} hörde av henne
beträffande sågner. Mycket kunde hon
berätta, men skaden var att hon i
vissa fall, på grund av att isak-
terna även voro hennes egna, ogärna
ville meddela vad hon visste liksom
för andra. Ingrid Mörk dog den
13 januari 1938.

Skriv endast på denna sida!